

בעזהשי"ת

# גלי מסכתא

הוכן ע"י ת"ח א' מיקירי ירושלים והופץ על ידי כולל עיון הדף

עיקר כללי מסקנת הסוגיות [ומקורות]

מיועד לאלו שלמדו הסוגיא לתועלת חזרה מקוצרת ושינון

## מסכת בבא בתרא

כללים לשימוש

[ ] = מקור או טעם הדבר  
( ) = הוספת פרט או תוספת ביאור  
להל' = להלכה (כמובן לא למעשה)  
מדאורייתא = מדאורייתא  
לרש"י = שיטת רש"י כשתוס' חולקין - עי' בספר סיכומי גפ"ת את שיטת תוס' (וגם לעיקרי החידושים שבתוס')

בפעם הראשונה כדאי לדקדק מאד בדברי הסיכום כדי לתפוס מלא המובן לאור מה שלמדת בפנים הגמרא, ואח"כ לחזור בקלות הרבה פעמים שיהיו מחודדין בפיה.

נא להכניס השמטות החשובות בעיניך

נא להעיר הערות

©

כל הזכויות שמורות

תש"ס

כתובת להערות :

גפ"ת, רח' חזון איש 36

פעיה"ק ירושלים תובב"א

טל: 02( 571-2016)

## פ"ג חזקת הבתים

### גמ' כח. - לא.

לתשמיש קבוע - חזקת ג' שנים מיום ליום [הולכי אושא (ר' ישמעאל) - משור המועד (רשב"ם - הוחזק שתקן) (ואספסתא בג' ירחי), רב יוסף - התראת ירמי' לכתוב שטרות, רבא - עד ג' מיזדהר בשטר (רשב"ם - והיה לו למחות אז), ר"י לח. - כדי שיבא מאספמיא למחות]

א"צ מחאה בפניו [חברך חברא אית ליה] [ור"י לח., רב ל"ק לח., חייא ב"א לפי' א' לט: חולקין]

רב הונא - צריך ג' שנים רצופות (בבית - עדות ע"י שכנים לאביי, שוכרים שלא שילמו לרבא (ר"ח - או שכבר נפקו ואזלו) - לר"ח אפי' שוכרים רוכלין)

חוץ מאתרי דאיכא דמוביר (רשב"ם - היה לו למחות כשראהו ניר), וחנווני דמחוזא (לא בלילה)

מר זוטרא - רשב"ם - המערער יכול לתבוע בפירושו לעידי לילות, וברוכלין טענין ליה [לא ידע שהחזיק]

שותפים לזה שנה ולזה שנה - רבא - אין חזקה אא"כ יש שטר חלוקה [קול] (י"מ חזקה מיד; אחרי ה' שנים; לרשב"ם ג' שנים)

לא אכל בית רובע, לא קנהו - רב הונא בדר"י - רק כבר זריעה,  
רב ביבי - בכ"מ - אפשר לאוקמי חיות ולמשטח פירי

מערער אומר שכוני גוואי ועברתי דרך בית החיצון -  
ר"נ (רשב"ם להל') - על המחזיק להביא ראיה [חזקה כשטר דבעי קיום]  
רבא - על המערער [בתר מוחזק] (לרשב"ם - אין לחוש שהיה עמו)

המוכר מה שקנה מבי בר סיסין טוען ש"דבי בר סיסין" לאו בכלל -  
לר"נ (רשב"ם להל') על המוכר הראיה, לרבא על הלוקח [מוחזק]

יכול המערער לטעון הייתי בשוק רחוק (רשב"ם - באין שירות מצויות, בשעת חירום) וכשחזרתי הייתי טרוד  
בשוק (רשב"ם - ולא ידעתי, י"מ - לא היה לי פנאי) ולכן לא מחיתי

אין טענה כשמורה שהיה שלך וקניתי מאחר (רשב"ם - ואין חזקה דאין מגו קניתי ממך [לא יודע  
אם היה של מוכר] חוץ: מ"מכרת לו בפני", עדים שראהו ביד המוכר יום א')

זיל זבין, זבנה ניהלי - לאו הודאה [השני נוח לי, מיזבן דינא]

"שני חזקה" לא רק ג'

מכר בשטר = מחאה, מב. - חוץ ממכר כל שדותיו סתם

הו"א דרבה - מהני מגו קניתי ממך במקום עדים (אבותיו), אביי (להל') - אין  
לעולא (להל') טוען וחוזר וטוען לתרץ דיבורו בהכחשה קצת, ולא: בעוקר לגמרי, כשיוצא מב"ד וחוזר  
לנהרדעי לא, חוץ: כשרק מוסיף לפרש, כשטען בתחלה חוץ לב"ד [לא מגלה טענותיו]

### רש"י כח. - כח:

להחזיק בשדה הבעל - לרש"י - לר' ישמעאל צריך שיזרע ויקצור בג' חדשים ראשונים ואחרונים,  
רשב"ם לח. בשם ירושלמי - עיקר חזקה הכנסת פירות

העדאה בפניו - לרש"י - דבא לחייבו ממון

### גמ' לא. - לב.

עדי אבהתא וחזקה נגד עדי חזקה - ר"נ (להל') - אבהתא לא בטל, רבא - עדות מוכחשת [אפי' לרב הונא  
מוכחשין פסולין לעדות על אותו קרקע]

שוב הביא עדי אבהתא ג"כ - ר"נ - לא חיישינן לזילותא דב"ד (לרשב"ם - וכל דאלימ גבר),  
לר' מנחם בר' יוסי ורבא חיישינן

תו"ת ונשאת (ברי לי) לא' מעדיה לת"ק לא תצא, לר' מנחם בר"י תצא חוץ מנשאת ואח"כ עדים  
ר' אלעזר - מעלין לכהונה (לרשב"ם - עבודה) ע"פ עד אחד בלי מעוררין,  
רשב"ג - אפי' מעוררין

[המח' - ערער חד; ע"א כשר, תרי לא, ע"א כן ומח' אי חיישינן לזילותא דב"ד; מח' בלצרף עדות  
[לרשב"ם - תו"ת יש חזקת כשרות משום הע"א הראשון]]

## רשב"ם לב.

לרשב"ם - קול לא פוסל לכהונה מן הדין וע"א נאמן כנגדו; אין זילותא דב"ד בהורדה ע"י קול

## גמ' לב: - לג.

גחין ולחיש "היה לי שטר טוב" (לר"ח - כשבדו שטר אמנה או פרוע, לרשב"ם - אף מזויף) -  
הל' בארעא כרבה דהוי מגו, והל' כרב יוסף בזווי דשטרו חספא [לרשב"ם - כמגו במקום עדים (הודאת  
בעל דין)]

אין לתפוס קרקע לחובת אביהן במגו לקוחה בידי כשיש קול דקרקע דיתמי היא [לרשב"ם - קול = מחאה]  
האלים שהודה (לרשב"ם - שאתה הקרוב) -  
רב חסדא - הודאה כנתינה מכאן ולהבא, אביי ורבא - הודאה למפרע ויחזיר פירי

## רשב"ם לב: - לג.

לרשב"ם - תו"ת כדליתנהו ואוקי בחזקת מרי קמא, ספיקא דדינא - המע"ה  
לרשב"ם - אין שבועת היסת על קרקעות (רשב"ם קכת. - ועבדים) ואין שבועת בחזקת ג' שנים [כשטר]  
נאבד שטרי - אכלתי ב' שנים - לרשב"ם נאמן בשבועת היסת במיגו לא אכלתי

## גמ' לג: - לד.

עדי חזקה כנגד עדי דאבהתיה - לרב חסדא נאמן [מיגו קניתי ממך],  
לאביי ורבא מיגו במקום עדים (אבותיו לא מכרו לאבותיו)  
ר"נ - בלי עדי חזקה, הדרא ארעא ופירי כשיש עדים דאכל (רשב"ם)  
רב זביד - "הייתי אריס" נאמן (רשב"ם - אחר שליט) [לא חציף, שטר לפירי לא עבדי]  
אלקט פירות נאמן [לא חציף]  
ע"א דחטף - "דידי חטפתי" - לר' אבא מתוך שאינו יכול לישבע משלם [שבועות מז. - מדאיצטריך קרא  
למיפטר יורשים] שבועת ה' תהיה בין שניהם - ולא בין היורשים, ר"י - סברא]]  
לרב ושמואל - נאמן מיגו לא חטפי  
אביי - עד א' לחזקה, הדרא ארעא ולא פירי (בלי עדים דאכל)  
עד א' לב' שנים, הדרא פירי [כנסכא דר' אבא - מתוך]

## גמ' לד: - לה:

מינצו בי תרי - רב הונא - ב"ד תפסינן [לרשב"ם - כר"פ]  
לרב יהודה (להל') לא [לרשב"ם - דלא מפקינן]  
אי תפסינן - לר"פ מפקינן, לרב יהודה (להל') לא  
ר"נ - כל דאלים גבר [רשב"ם - סילוק (סופו לבא לידי עיוות)]  
חוץ: מליכא למיקם עלה למילתא (לשמואל - שודא), דררא דממונא, שנים או חזין  
החזיק אחד מן השוק - נהרדעי - אין מוציאין [גזלן דרבים לאו גזלן] (לרשב"ם - שמא אינו של  
הראשונים)]  
רב אשי - מוציאין (לאו גזלן היינו דאינו בהשבה (לרשב"ם - מדה שאינה ישרה ואינו יודע למי))

## רשב"ם לה:

לרשב"ם סג., צב., קסו: - הל' כסומכוס  
מחליף וילדה הוי דררא דממונא - לרשב"ם - של שניהם היתה בזאח"ז - ואין לברר,

## גמ' לה: - לח.

המערער הרים פירות ממחזיק (רשב"ם - לסייע לו, ר"ח - דורון) - חזקה לאלתר א"כ טען לפירות הורדתיו  
בתוך ג', יותר מג' - ימחה

## לא חציף למיגזר אילן חברו

- 1) אין חזקה: (1) גוי [רשב"ם - גזלנים] וישראל הבא מחמת גוי, חוץ מיודע שהגוי קנה ממך [מיגו],
- (2) מחוץ לגודא דערודי (קצה השדה לחיות),
- (3) פירי ערלה, כלאים, שביעית (ר"ח - אבל זמורות שגדלו לפני שזרעו הוי חזקה),
- (4) שחת, חוץ מעשירים [מאכל בהמתן],
- (5) שדה מלאה בקעים (רשב"ם - מפני רעתה, ר"ח - לא חרש),
- (6) שאין ריוח, (7) בי ריש גלותא,
- (8) עבדים וגודרות לאלתר - אלא לאחר ג', חוץ מקטן בעריסה ועיזי דמסירי לרועה,
- (9) ניר [טוב לו] (ור' אחא חולק),
- (10) נהרדעי - אילנות רצופין [רשב"ם - עומד לעקור, אינו עיקר גידולן דסופן לפזר],
- (11) לפרסאי - מ' שנים (נה), ע"ע לקמן מב.

חזקת שדה הבעל - לר' ישמעאל י"ח חודש, לר"ע י"ד חודש [מח' אי צריך ללקט פירא רבה או זוטא (רש"י כח. מינים שגדלים בזמן ארוך או קצר) וי"ב חודש באמצע (רשב"ם - שיהא רצופין)]

שדה אילן - ר' ישמעאל - לקיטת ג' מינים או אכילת ג' פירות בג' ירחי שמואל - חכמים - ג' גדירות, בצירות, מסיקות רב - חכמים (להל') - תמיד ג' שנים מיום ליום נ"מ בין רב לשמואל - דקל נערה (רשב"ם - דטוען ג"פ בפחות מג"ש - שמואל מקיל; ר"ח - משיר פירותיה - שמואל מחמיר; דטוען פעמיים בשנה - שמואל מקיל)

ל' אילנות (י' לבית סאה) - חזקה באכילת י' מהם כל שנה מפוזרים כשהשאר לא הוציאו פירות

זה החזיק באילנות (רשב"ם - לענין מכירה לב') וזה בקרקע רב זביד - אילנות בלי קרקע ליטע עוד פעם [כי היכי דלדידי אין אילנות] ר"פ - אילנות וחצי קרקע (רשב"ם - חוצה להן כמלא אורה וסלו, חצי - כשצריך הכל לאילן) [זבין בעין יפה]

מכר קרקע ושייר אילנות - יש לו קרקע (רשב"ם - כדי צורך האילן וליטע במקומו)

מכר אילנות ושייר קרקע (רשב"ם - ב' אילנות)

ר"ע - יש לו קרקע ליטע [מוכר בעין יפה], רבנן - לא [עין רעה]

רבא - מכר אילנות רצופין אין קרקע [כר"ש - סופו לשרש] ורבנן חולקין [האמצעים כמי שאינו] נהרדעי - לוקח קנה תחת האילן, לרבא - בבא מחמת טענה אחר ג' שנים

## רשב"ם לה: - לז:

מחאה לחצאין - על הקרקע ומודי בפירות הוי מחאה

רבא - לא מיזדהר בשטר יותר מג' - אליבא דחכמים דחולקים על ר' ישמעאל ור"ע

חזקה בקרקע במטע י' אילנות לבית סאה (250 אמות לאילן) -

פחות מסאה - לרשב"ם - כיער ואין חזקה

יותר מסאה - לרשב"ם - חזקה כנגד מה שצריך לאילנות

לר"ש - פחות מד"א בין השורות אינו כרם - לרשב"ם - ללקות משום כלאים ומותר לאכילה

## גמ' לח. - לט:

לת"ק מחאה שלא בפניו הוי מחאה [חברא לחברך], חוץ: משעת חירום, יהודה וגליל, לר"י צריך בפניו (ר"נ - רק עצה)

ר"י - חזקה לאלתר (רשב"ם - כשמערער בעיר, רשב"ם מא. - מהלך יום א')

במקום רחוק - ג' שנים [שילך ויחזור], תוספתא פ"ב - עמו במדינה - שנה א'

ב' לשונות ברב אי מחאה שלא בפניו הוי מחאה,

רבא להל' נ"מ בין בורח מחמת ממון למחמת מרדין

לל"ב דרב - מחאה בפני ב' שאין יכולין לומר לו הוי מחאה [חברא אית לי], לשמואל לא

מחאה: "גזלן הוא דנקיט ארעאי בגזלנותא"  
לר"ח צריך לסיים "ולמחר נקיטנא ליה בדינא", ורשב"ם חולק

אמר המוחה "לא תימרו" או אמרו העדים "לא אמרי' לי" -  
לרב זביד לא מהני, לר"פ (להל') מהני [חברא]

המוחה - "לא יצא דבר מפיכם" לא מהני,  
עדים - "לא יצא דבר מפינו" - לר"פ לא מהני, לרב הונא בדר"י (להל') מהני [לא רמיא עליה]

ר' חייא ב"א בשם ר' יוחנן - בפני ג', ר' אבהו בשם ר' יוחנן (רשב"ם להל') - בפני ב' [מח' - אי דוקא  
באפי תלת עבידא לגלויי, במחאה שלא בפניו, אי צריך עדים או גלויי מילתא]

בר קפרא - א"צ למחות כל שנה אלא בסוף כל ג' שנים (רשב"ם ור"ח להל') [יזהר בשטרו, י"מ - קניתי אחר  
מחאה], לר' יוחנן א"צ כל ג'

מחאות בטענות שונות - יש חזקה

## תוס' לח: - לט:

להו"א דרבא שצריך בפניו - לרשב"ם - אי מחאה צריך בפניו, חזקה צריך בפניו (דלא כר"י)  
היתר לשה"ר באפי תלתא - לרשב"ם - להשומעים (אין רכילות)

## גמ' מ. - מב.

ר"נ - מחאה, מודעא בפני ב' ואין צ"ל כתובו [לרשב"ם - זכין]  
וכן קנין (אע"פ דלאו כמעשה ב"ד) [סתם קנין לכתובה עומד]  
הודאה צ"ל כתובו [חוב ללוה]

קיום שטרות בג' (רשב"ם - בשנים הוי עד מפי עד, בג' הוי פסק)

רבה ורב יוסף - כתבינן מודעא רק על דלא ציית דינא, אביי ורבא - לכ"א

מודעא על זביני רק בידעי עדים דאניס דיפסיד הכל בלי דמים

מתנתא טמירתא (אמר לכתוב בצנעא) לא מגבינן,

ונחשב כמודעא כשיש טענת אונס אבתרייתא (ר"פ - רק באונס דמוכח)

סתמא (רשב"ם - לא אמר, ר"ח - אמר לא בשוק) - ב' לשונות אי כשרה ולהל' לא מגבינן

חזקה מכח ירושה א"צ טענה (וב' צדדין אי בעי ראי' שדר בה)

לר"י ור' ישמעאל - בפניו לאלתר חזקה (לא להל')

ע"א מנה וע"א מאתים - רב יהודה כר"ש ב"א - לב"ה בכלל מאתים מנה, ורב כהנא חולק

קניתי ממוכר שקנה ממך - ר' חייא (להל') - אינו טענה (דלא כרב) אא"כ - יש עדים שהיה יום א' אצל  
המוכר [רשב"ם - טוענין ללוקח] (לאביי - אפי' המוכר נראה בו (רשב"ם - מודד), רבא - דר בו),  
ראיתי שקנה ממך [מיגו קניתי ממך]

ג' לקוחות, אב ובן ולוקח מצטרפין לחזקה (ולהחזיק בפניהם) - בשטר [קול] אבל עדים אין קול (אבל  
יש קול מספיק ללקוחות בזביני באחריות)

## רשב"ם מ. - מ:

רשב"ם מ., קעו. - נגד כתב ידו אינו נאמן לומר פרעתי (וראשונים חולקים)

מודעא על גט רק באניס

רבא - מודעא לא מהני על תלויה וזבין בשדה סתם [בירר הרעה] (ובשדה זו א"צ מודעא), ורב הונא  
(מ: :) חולק

## גמ' מב. - מו.

אין חזקה: 1) אומנין,

2) אריסי בתי אבות (אוכלין כל הפירות ג' שנים) (חוץ מהוריד אריסין תחתיו),

3) אפוטרופוס,

4) נכסי מלוג - חוץ מחפר בורות ושתקה (נ: - ב' תי' אי חזקה לאלתר או ג' שנים),  
 5) נכסי בעלה [למזונות],  
 6) נכסי אב, 7) ונכסי בן (נב: - רב יוסף - אפי' נתפרדו, רבא (להל') - חוץ מנתפרדו),  
 8) שותפין - מח' - ומודה שמואל דאין חזקה בנחית לכולה; לפלגא; אין כדי חלוקה  
 שמואל - שותף: כיורד ברשות - שנוטל בשבח המגיע לכתפים (לרש"י ורשב"ם - ראוי ליבצר), נוטל שכר  
 (כאריס) אפי' אינו עשוי ליטע  
 מעידין זל"ז נגד מערער כשהקנה לשני באחריות דאתי מחמתי'  
 שומר שכר זל"ז בשמור לי היום ואשמור לך למחר  
 א"א להסתלק מלהיות נוגע בעדות על ס"ת [לשמיעה קאי],  
 ועל נדבה לעניים דרמו עליו [נהנה כשאינן צריכין]  
 נגזל פסול להעיד נגד מערער [נוגע - דקשה יותר להוציא, יש למערער עדי אבהתא]  
 אא"כ א"א שחוזרת אליו (במטלטלין - יאוש ושינוי רשות ומת גזלן)  
 מוכר לא יעיד כשיש שום חשש שמשועבד לבע"ח [שלא יהא ליה רשע ולא ישלם]  
 אין שעבוד אמטלטלי אפי' אפותיקי [אין קול (חוץ מעבד)], חוץ מקנה אגב שעבוד קרקע  
 וכתב דלא כאסמכתא ודלא כטופסא דשטרי  
 טרף נגזל מלוקח בלי אחריות - ר"פ - חוזר על המוכר [רשב"ם - לאו מכר] (חוץ ממכיר הלוקח דשל  
 המוכר הוא), ורב זביד (להל') חולק [להכי זבני שלא באחריות]  
 רבא או ר"פ - מוכר מפצי עכו"ם אנס (לרשב"ם - מביאו לדין) כשהלוקח לא מכיר שהיה שלו, וכשגנב  
 החמור בלי האוכף  
 אמימר (רשב"ם להל') - לא מפצי [סתם גוי אנס]  
 אין חזקה לאומן - רבה - דוקא כשמסר בעדים וראה אצלו [אין מגו להד"ם/החזרת] (איתותב)  
 אביי - אפי' בלי עדים וראה אצלו [רשב"ם - כדברים העשויין להשאל]  
 המפקיד בעדים (ע: - או בשטר) א"צ להחזיר בעדים  
 9) אין חזקה לנפקד כשהפקיד בעדים וראה אצלו  
 בלי ראה יש חזקה [מגו החזרתו - בשבועה]  
 10) ואין חזקה בדברים העשויין להשאל ולהשכיר (נב:)  
 אומן שהחזיר בזמנו - ישבע כמה קצץ (רשב"ם - כרבי יהודה, אבל לרבנן בעה"ב נשבע), עבר זמנו - המע"ה

## רשב"ם מג. - מד.

אין לי עסק בנכסים - מהני כשעדיין לא זכה אבל לא הוי מתנה אא"כ קנו מידו  
 משמעות רשב"ם דסילוק מהני ע"י קנין  
 יאוש עם מכירה באחריות - החפץ לנגזל  
 לרשב"ם - אין יאוש ושינוי רשות בקרקע [אינה נגזלת]

## גמ' מו. - מט.

אומן שהחליף לו כליו - ישתמש [דלמא אמר הבעלים "מכור לי טליתי"]  
 ולא כשאשתו ובניו החליף ולא כשאמר "הילך טליתך"  
 ראו כעין שלו ואומן טוען "להד"ם וזה של אחר" - האומן נאמן  
 אריס מעיד כשאין פירי בארעא (רשב"ם - ולא טרח בה בשנה זו), ערב ומלוה ולוקח ראשון ללוקח שני  
 מעידין כשיש לו ארעא אחריתי, ערב קבלן מח' אי מעיד [לרשב"ם - שרוצה שיהא ללוה ג"כ בינונית]  
 11) אין חזקה לגזלן (הוחזק על שדה זו, הורג על ממון) ולבנו (חוץ מטענה דאבי אביו הוריש [מיגו  
 קניתי])

בן אומן, בן אריס, נכד גזלן יש להם חזקה

אין ראיית גזלן ראייה (עדי הודאה, מתנה, שטר מכירה) [היה מוסר] חוץ מעדי מעות [תליוה הוי זביני גמר ומקני (רשב"ם - יסורים עם מעות דלא מפסיד)] ,  
ורב חולק ארב הונא ושמואל וס"ל דלקח מבעה"ב אחר סיקריקון בשטר מהני ולשמואל רק בכתב אחריות

- 1) תליוה אינו זביני: (1) לרב ביבי, (2) מתנה, (3) שלא כדין,
- 4) גט מעושה בעכו"ם [שלא תתלה עצמה בגוי, גיטין פח: - לפנייהם ולא לפני עכו"ם],
- 5) מוסר מודעא (חוץ מלרבא בשדה סתם [בירר הרעה]),
- 6) לרבא בשדה זו ולא ארצי זווי ולא הו"ל לאשתמוטי,
- 7) למר ב"ר אשי תליוה וקדיש [אפקעינהו (לרשב"ם - אדעתא דרבנן)],
- 8) נחת רוח עשיתי לבעלי לרשב"ם

אמנה דבריניו אין נאמנים [חוזר ומגיד, משים עצמו רשע]  
מודעא דבריניו - ר"נ - אין נאמנים [חוזר ומגיד] חוץ מבשטר שקדם  
מב"ר אשי - נאמנים [לרשב"ם - מילתא אחריתי]; רשב"ם - תנאי דבריניו נאמנים

### תוס' מו: - מח.

אין לוקח מעיד ללוקח שני כשאין קרקע אחרת - לרשב"ם - שמא יבא בע"ח כשאין למוכר  
כשיש ללוה רק זיבורית - לרשב"ם - הקבלן יתן בינונית  
נכד גזלן בטענת אבי אביו - לרשב"ם אין לו חזקה  
יש חזקה לספק מגורשת - לרשב"ם - בטורח יתן מזונות כשיחייבוהו ב"ד  
גט מעושה כמכר - לרשב"ם - בלא"ה לא תעמוד אצלו

### גמ' מט. - נב:

דו"ד אין לי בנכסין מהני בעודה ארוסה [א"א בתק"ח שלטובתו] ומ"מ לא מהני חזקה  
לקח מן האיש, ומן האשה - בג' שדות (רשב"ם - שיעבד בכתובתה, ייחד אפותיקי, צאן ברזל;  
ר"ח - תחת מאתים, נדוניא, תוספת כתובה) מקחו בטל (רשב"ם - משעת טריפה, רש"י כתובות - לאלתר);  
שאר נכסים - בטל [נחת רוח לבעלי],  
נכסי מלוג - קיים [שלה ואין יראה למחות], לתי' א' לאמימר רק בלקח משניהם או מכרה לבעלה, לתי'  
ב' לאמימר בכל אופן בטל לגמרי כר' אלעזר [אינו מיוחד]  
דין יום או יומיים - לר"מ - קנין פירות כקנין הגוף [רשב"ם - גוף עומד לפירותיו],  
ר"י - לאו כקנין הגוף, ר' יוסי - להקל מספק,  
ר' אלעזר - אינו מיוחד לשניהם

רב - אין לאחר חזקה בנכסי אשת איש [רשב"ם - סומכת על בעלה שימחה, פי' ב' ברשב"ם - אומרת דרק מכר  
פירות], חוץ מאכל מקצת בחיי הבעל ועוד ג' אחר מיתת הבעל [מכרת לבעל והוא לי [מגו קניתי  
ממך]]  
דייני גולה - מחזיקין בנכסי אשת איש

מוכר שדה לאשתו: ר"נ - קנתה ולא אמרינן לגלויי זווי חוץ מהלוואה [לא משוי נפשי' עבד לוח']  
רב הונא בר אבין, רב - ובעל אוכל פירות,  
ר' אלעזר, רב חסדא, ר' יוחנן - אינו אוכל,  
ר' אבא, ר' אבהו - לרשב"ם אינו אוכל [לאשתו הוי מתנה עם יפוי כחה]  
רב הונא, רבא - במעות טמונין רצה לגלויי זווי - ושטר למתנה,  
ולרבא לא קנתה כלל  
לכו"ע בשטר מתנה לאשתו - קנתה ואין הבעל אוכל פירות [בעין יפה]

שטר קנין אינו נקנה עד שישלם  
חוץ: ממוכר מפני רעתה, מתנה - אפי' בלשון מכר (ליפות כחו - אחריות)

אין מקבלין פקדונות מאשה, עבד, קטן; בדיעבד - מתו יחזיר ליוור  
בקטן לא יחזיר לו אלא יעשה סגולה (ס"ת, דקל דאכל תמרי)  
אמרו בשעת מיתתן - יעשה כפירושן או יחזיר לבעלים (רשב"ם)

ל"ק תלוי בנאמנותו, ל"ב תלוי באומדנא

אין האשה נאמנת - בנושאת ונותנת בבית

אח שנושא ונותן בבית - רב (להל') - עליו הראיה (רבה - בעדים, רב ששת - קיום השטר) ש"שטרות שלי", חוץ: מחלוקים בעיסתן, ממת לשמואל (ר"ח להל') - על האחין, לר"פ (רשב"ם להל') - על היתומים שמואל - תמיד על האחין הראיה

## רשב"ם מט: - נב:

תקנת פרקונה תחת פירי מלוג - לרשב"ם - לטובתו

ספק נפשות להקל - לרשב"ם - והצילו העדה

מתנה בלשון מכר אין בר מצרא - לרשב"ם - "מכורה לך וגם נתונה לך"

ירושלמי - אחרי מיתתם יש חזקה בנכסי אשתו, בעלה, בנו, אביו

לסיכום - אין חזקה: שותפין שנת 1,3,5; עשוין להשכיר; משכון; גזלן שדה זו; מחמת גוי; חוץ לערודי; ערלה; שחת; בקעים; אין ריוח; ריש גלותא; ניר מח'; אילנות רצופין; נכסי קטן ואפי' הגדיל; נכסי בורח; חולה וזקן לשמואל; מחאה בשעת חירום; מחאה שלא בפניו - מח'; אומן, אריס, גזלן; אפוטרופוס; נכסי מלוג; בעלה, אב, בן; שותפין מח'; נכסי אשת איש; לר"נ שכוני גוואי; הייתי בשוק; מעמיד בהמה בחצרו; מגדל תרנגולין בחצרו; נפקד בעדים

חזקה לאלתר: מטלטלי; י"מ שותפים לזה שנה ולזה שנה; מערער מסייע לקונה; חזקת תשמיש; אקטול אילנו; עבד קטן בעריסה; עיזי לרועה; לר"י בפניו; מזיק לתי' א' ושומר; חיבר סוכה בטינא; לר' ישמעאל בר' יוסי פותח חלון לחצר השותפין "ברשות"; סתם חלון שהחזיק

## גמ' נב: - נו.

חזקת קרקע - בפני מוכר אין צ"ל לך חזק וקני; שלא בפניו - במכר צריך לומר במתנה - רב - ספק [מתנה בעין יפה], שמואל - צ"ל [ק"ו ממכר - שמא חזר בו]

חזקה לקנות קרקע: 1) נעל (לרשב"ם - סתם כדי שעכשיו נכנס בדוחק או קבע מנעול),

2) גדר - כדי שעכשיו נכנס בדוחק,

3) פרץ - כדי שיכנס יותר ברווח,

4) נתן ונטל צרור כדי להשקות - אבל לא קנה במבריח ארי,

5) לרשב"ם במסירת מפתחות, 6) רפק בשדה העומד לחרישה,

7) העמדת דלתות - ולא בונה פלטרין,

8) סיוד או כיוור אמה כנגד הפתח, רשב"ם - ובמקום אחר טפי מאמה,

9) מציע מצעות ושכב, 10) זריעה - ולא שזרק לפת לנקעים,

11) פשח ענפי דקל מב' צדדים, 12) מנקה השדה מקיסמים בין גדולים בין קטנים,

13) משהו קרקע בשקל תל ושדא בגומא, לרשב"ם אף תל בתל וגומא בגומא לשם גורן קבוע,

14) פתח מים מצד א', 15) הצר צורה,

16) ק. - הילוך לר"א ובשביל של כרמים לכר"ע

ב' שדות ומצר באמצע - החזיק בא' לא קנה הב' (רשב"ם - חוץ ממכר שנתן לו דמי כולו), וספק בכיוון לקנותה והמצר והשני או החזיק במצר לקנות שתיהן

ב' בתים זה לפנים מזה - החזיק בפנימי יכול לקנות ג"כ החיצון ולא להיפך

קונה עבד כשהגביה רבו (רשב"ם - לצורך), לר"ש בהגבהת העבד (ות"ק חולק)

שדה המסויימת במצריה - רב (להל') - קנה כולה במכוש א',

שמואל - רק מקום מכושו (רשב"ם - בנכסי הגר)

אינה מסויימת - לרשב"ם - לרב (מהרש"א - ושמואל) קנה כולה בחרישת ב' שורות מקצה לקצה,

ר' יוחנן נו. - במכוש א' קונה הכל שנקראת על שמו

שמואל (רשב"ם להל', ולא לר"ח) - ישראל ששילם לגוי הוי הפקר עד שמטא שטר לידו [עכו"ם מסתלק והוא לא קנה בלי שטר (לרשב"ם - סתם גוים אנסיים)] [התופס - ל"מ - יחזיר מעות ללוקח, לרשב"ם - מיקרי רשע [כעני המהפך בחררה]]



חוץ: מדינא דמלכותא שהמחזיק צריך שטר

חזקה בפרס מ' שנים (רשב"ם - קנין לגוי שגזלה; חזקה לישראל) [רשב"ם - דינא דמלכותא]

מלך יכול למכור קרקע כשלא פרע טסקא, לרב הונא בדר"י (לא להל') אף לכרגא (כסף גולגולת)  
קרקע שמשועבד לטסקא שעדיין לא שולם הו"ל "ראוי" [המלך מוחזק]

הכבדת מס מחמת פטור אדם בטל - חייב כשבני העיר הצילוהו

מצר מפסיק - בנכסי הגר - רב אסי א"ר יוחנן - אבל לא לפאה ולטומאה להיות "ספק ביאה באיזה"  
(דטהור לר"א),

לרבין א"ר יוחנן - לפאה ולטומאה אבל לא לשבת להחשב ב' רשויות לבטל צירוף הוצאת גרוגרת  
שלם לר' יוסי,  
לרבא - אף לשבת

הפסק רשויות לר' יוסי - לרבה דוקא רה"ר ורה"י, לאבבי אף כרמלית, לרבא אפי' פיסלא (לרשב"ם - מקום  
פטור)

קניי קניזי וקדמוני פטורין ממעשר (לעת"ל, אם כבשו)

### תוס' נג: - נה:

לרשב"ם קונה בשכיבה לבד [נהנה מקרקע, שכיבה בכלל ישיבה] [ושבו, וישבתם]]

לרשב"ם - לא מתכוין לתיקון הקרקע אע"פ שמתכוין להחזיק לא קנה

לרשב"ם - כל קנין גוי בכסף

דינא דמלכותא דינא - רשב"ם - כולם מקבלים עליהם חוקין,

משמעות רש"י גיטין ט: - נצטוו בני נח על הדינין, ר"ן נדרים כח. - הארץ שלו ויכול לגרש

ר"א - ספק ביאה טהור - לרשב"ם - משום ספק ספיקא - ספק נכנס וספק נגע,

רש"י ע"ז - לאו כסוטה דודאי נסתרה (ואפי' ספק א')

### גמ' נו: - ס:

חזקת ג' שנים - כל שנה כת אחרת - ר"ע לאו חזקה [דבר ולא חצי דבר]

למשנתנו מהני [הוי דבר שלם - לרשב"ם - ראו כל מה שיכולין] ובהוזמו כולם משלשין ביניהן

ע"א דאכל חטים ג' שנים וע"א שעורים מצטרפי [לא דייק],

ע"א שנת א' ג' ה' וע"א ב' ד' ו' לא מצטרפי

זה כתב ידי ואחיו ואחר מעדין אחתימת השני - להו"א דרבינא כשר [כב' עדיות],

לרב אשי פסול [ע"פ שנים עדים - והוא 3/4] (רשב"ם - קרובים = איש אחד)

חזקת תשמיש (רשב"ם - ג' שנים) - עשה מחיצה לבהמתו וכו' [קביעות], הכניס תרנגולין לתוך הבית, ולא

מעמיד בהמה או מגדל תרנגולין בחצר [לעולא משום שאין זה קנין

בנכסי הגר; דלא קפדי: בשותפין, אחורי הבית, ספק קפידה בממונא לקולא]

שותפין מעכבין זא"ז מתשמיש בחצר חוץ מכביסה [אין דרך בנות להתבזות]

עוצם עיניו הוי חסיד רק בדליכא דרכא אחריתא

{ ר' בנאה - בגדי, שולחן, מטה דת"ח; מציין מערת המכפלה, עקביו דאדה"ר כחמה,

כקוף בפני אדם: הכל - שרה - חוה - אדם - שכינה;

שופרי דרב כהנא מעין - רב - ר' אבהו - יעקב - אדה"ר;

בן האמיתי לא חבט קבר אביו; בראש כל מרעין אנא דם, בראש כל אסוון אנא חמר }

אין חזקה לדבר שאינו קבוע - מרזב (מח' - אין חזקה מרוח אחת (לרשב"ם - איזה ראש המזחילה), מקצרו,

יכול לבנות תחתיו (לפי' א' בשל עץ) - אבל אינו עוקרו), סולם קטן, חלון מצרית שראש לא יכול

ליכנס (חוץ: למטה מד"א, יש מלבן (מסגרת) לר"י, עשוי לאורה דיש חזקה)

שמואל, ר' אושעיא, ר' ביסא - בעל החצר מעכב סתימת מים דבעל הגג [רשב"ם - כמקח - שעבוד חצר

בשביל מים], ור' חמא חולק

זיז - ר' מני - החזיק ברוחב טפח במשך ד' טפחים = חזקה לד' על ד'  
בפחות מטפח אין חזקה - לרב הונא אבל בעל החצר יכול למחות על בעל הגג  
[תטעון בעינת ולא תהדר אפך מלהסתכל], ורב יהודה חולק  
בטפח בעל החצר מוחה [היזק ראייה, מים יפול] ובעל הגג מוחה

לא יפתח אפי' לחצר השותפין: חלון [בעי לאצטנועי מינך אפי' (כשאני/כשאתה) בבית],  
בית מחצר שני, עלייה (אבל יכול לחלק חדר א' לב'),  
פתח כנגד פתח, חלון כנגד חלון, הרחבת פתח, מפתח א' לב' [צניעות]  
אבל לרה"ר מותר [מ"מ בעי לאיצטנועי]

לר' ישמעאל בר"י פתח חלון לחצר השותפין ("ברשות") הוי חזקה (לאלתר), ור' חייא חולק  
סתם כנגד חלון שהחזיק ושותק - בטל חזקתו לאלתר

רבנן - אין עושין חלל תחת רה"ר [זימנין דמפחית], ר"א - מותר במחזיק עגלה עם אבנים

מוציא זיז למבוי כשמוחלין

מרה"ר כונס לתוך שלו לעשות זיזין -

כנס ולא הוציא - ר' יוחנן - אח"כ יכול להוציא, ר"ל לל"ק - לא

ל"ב - רוצה להחזיר כותלו - לר' יוחנן לא, לר"ל מותר כשיש רווח לרה"ר

וטוענין ללוקח - ואם נפלה חוזר ובונה (אבל לא חוזר ומסייד [איסורא' - אבילות ביהמ"ק])

משייר אמה סיד (או מערב תבן ולת"ק דר"י חול) כנגד הפתח, מסעודה, מתכשיטין, אפר במקום תפילין  
דחתן; אבל מותר בבשר ויין [אין רוב הציבור יכולין לעמוד], להרבות בנים [מוטב שוגגין]

## רשב"ם נט.

לרשב"ם - ר' זירא - לחלון צורי (גדול) יש חזקה רק למטה מד"א אבל לא לחלון מצרית (קטן)  
לר' אילעא - למעלה מד"א יכול למחות שהשכן לא יעשה חלון [יעמוד אספסל ויסתכל]